Adventstiden

Prædikenoter til Metodistkirkens tekstrække B

Tredje søndag i advent
13. december 2026 – Joh. 1, 6-8 og 19-28

Tekstnoter

V. 6 Evangelisten Johannes springer fra versene 1-5 i Prologen, der handler om det præeksisterende logos, direkte til Johannes Døberen. Hvilket er der hvor Markus begynder sig evangelium. Her er ingen interesse for jødiske stamtavler.

V7 Det vigtige med Johannes var hans vidnesbyrd om lyset. Lys og mørke er to af de vigtige dualismer i Johannes evangeliet.

V. 8 Det understreges at Johannes var ikke selv er lyset.

V. 19 "Jøderne" ofte hos Johannes refererer denne betegnelse til den jødiske elite (Ypperstepræster, de skriftlærde og farisæerne) der er kritisk indstillet overfor Johannes, Jesus og disciplene. Nogle få gange til den bredere almindelige befolkning.

V. 19-20. Her samles der op på prologens introduktion af Johannes døberen. Det konkretiseres hvordan Johanes afviste at være Kristus. Lyset identificeres med Kristus, som betyder den salvede. Altså den Gud har udvalgt.

V. 21-22 Johannes afviser at han er Elias, eller profeten. Profeten har på græsk bestemt artikel. Derfor er det måske den profet der omtales i 5. Mos. 18. Johannes identificerer sig i stedet med profetens Esajas udsagn om en røst i ørkenen der råber "Jævn Herrens vej!" I Mark og Matt. identificeres Johannes døberen med Elias, men ikke her.

V. 24-27 De udsendte fra farisæerne, spørger så om hvorfor Johannes døber? Det skal vel Underforstås at dåben hører til den frelser der ventes? Johannes svarer med en udsagnet at han døber med vand, men der er én der kommer lige straks som er meget større end ham. Læg mærke til at Johannes ikke tilføjer at Jesus døber med Helligånd, som han ellers gør i Mark 1, 8 og i Matt. 3,11 og Lukas 3, 16. I Johannes evangeliet kommer den pointe først da Helligånden kommer over Jesus ved hans dåb. (V.33)

V. 28 Stedet ligger på den Jordanske side af Jordanfloden.

Analyse

Johannes døberen står som overgangsfigur mellem den gamle pagt og den nye pagt, mellem Det gamle testamente og Det nye testamente. Hans omgivelser og han selv knytter ham til løfterne om en messias der, ligesom de gamle profeter, skal tale Guds ord til folket. Selv om der er flere tolkninger på spil ønsker evangelisten Johannes at sige tydeligt, at Johannes døberen ikke er lyset/Kristus. I stedet er han røsten fra ørkenen der annoncerer at Kristus kommer. Fra vers 35 fortælles at flere af Johanns døberens disciple bliver Jesu første disciple.

Tanker til en prædiken

Synoptikerne, og Johannes i v. 33, understreger at Johannes døberen døber med vand, men Kristus skal døbe med Helligånd. Johannes' dåb kaldes også en omvendelsesdåb. Hvad er så den dåb Jesus døber med, eller hvad betyder det at Jesus døber med Helligånden? De fire evangelier giver os ikke anledning til at tro at Jesus praktiserede nogen form for dåbshandling, så vi må vel antage at der tales metaforisk om dåb her. Der er rimeligt at antage at det handler om effekten af at modtage og tro på Jesu budskab om Guds rige og at tro på den frelse som Jesus afstedkommer gennem sin død og opstandelse. Effekten af denne tro må være efterfølgelsen af Kristus. I metodistisk teologi understreges at Gud er på færde i vore liv lige fra undfangelsen og hele vor trosrejse sker som følge at Helligåndens virke i os.

I advent læser vi om Johannes døberen vidnesbyrd fordi vi forbereder os til Jesus ankomst (advent). Vi venter Jesusbarnet, men også Guds frelse i Kristus. Johannes døberen kaster vigtige billeder ind i vores synsfelt når han tydeligt skeldner mellem hans person og hans virke på den ene side, og så Kristus og hans dåb med Helligånden på den anden. Det peger på det helt unikke med Kristus, han er noget helt andet og meget større end alle fortidens helte og profeter. Det vi venter i advent, er Guds menneskebliven, det er det vi kalder inkarnation. Karna betyder kødet, på græsk. Gud kommer "i kødet".

Johannes døberen forbliver ydmyg når han spørges til sin identitet. Han kaldes sig blot en røst, en stemme i ørkenen, der råber "Jævn Herrens vej" John Wesley bemærker i sine noter til disse vers, hvor lille en ting en stemmer er. Den kan høres et øjeblik og så er den for altid borte.

Men røsten gjorde det den skulle alligevel. En prædiken kunne reflektere om betydningen af at bruge sin røst til at tale om Gud, om retfærdighed og sandheden i en verden der bedøves af en kakofoni af andre budskaber.